

कक्षा ५

समाजिक अध्ययन तथा मानवमूल्य शिक्षा

लभ्ली सैनल्स इङ्लिस् बोर्डिङ स्कूल

सामाजिक समस्या: चोरी डकैती

- अहिले हाम्रो समुदायमा चोरी डकैती अत्याधिक मात्रामा बढिरहेको छ । दिनानुदिन घर फोडेर सामान चोरिएका, कसैका दराजबाट पैसा हराएका त कसैका बाटोमा हिँड्दा हिँड्दै गरगहना चोरी भएका समाचारहरू हामी सुनिरहेका हुन्छौं । यस्ता घटनाहरू के कारणले हुन्छन् होला थाहा छ?

सामाजिक समस्या: चोरी डकैती

- पैसा तथा गरगहना मात्र हैन कहिलेकाहीं त चोरले भौतिक क्षति अर्थात् ज्यान समेत मारेको हामीले सुनेका छौं । किन यस्ता घटनाहरू दिन प्रतिदिन बढिरहेका छन् ?

कविता: चोरी डकैती

- बाहिर जाँदा घर कोठा ताला चुकुल लाउने
- बाटो बन्द गर्नुपर्छ, घरमा चोर आउने
- गरगहना रूपैयाँ पैसा बैङ्कमा राख्ने बानी
- गर्यो भने सुरक्षित बन्ने गछौं हामी
- चोरी हुँदा प्रहरीलाई खबर गर्नुपर्छ
- प्रहरी जनता एक हुँदा कसले के नै गछ
- बाहिर जाँदा फेसबुकमा भन्नु राम्रो हैन
- त्यही मौकामा चोरी होला गुम्ला सुख चैन

सामाजिक समस्या: चोरी डकैती

- चोरी डकैती भनेको कानूनको दायरा भन्दा पर रहेर कसैको सामान उसलाई थाहा नदिइ लग्ने अपराधिक गतिविधि हो ।
- चोरी डकैती भन्नाले अन्य व्यक्तिको सामान तथा वस्तु उसको सहमित वा इजाजत बिना नदेख्ने गरी वा देखेरै पनि जबरजस्ती लिने कार्यलाई जनाउँछ ।
- यो एक अमानवीय तथा अपराधिक गतिविधि हो ।
- यस्तो कार्य गर्नेलाई कडा भन्दा कडा कारवाही हुने न्यवस्था रहेको छ ।

चोरी डकैती हुनुका कारणहरूः

- ✓ अशिक्षा, गरीबी तथा जनचेतनाको कमि,
- ✓ कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन नहुनु,
- ✓ आफ्नो सामान सुरक्षितसँग नराख्नु,
- ✓ जाँड रक्सी (मद्यपान) सेवन गर्ने,
- ✓ घरको भ्याल ढोका राम्रोसँग नलगाइ बाहिर जानु,
- ✓ महंगा गरगहनाहरू लगाएर भिडभाडमा हिँड्नु,
- ✓ अपरिचित व्यक्तिलाई आफ्नो घरको जानकारी दिनु,

चोरी डकैतीबाट बच्ने उपायहरू:

- ✓ आफ्नो सामान सुरक्षितसँग राख्ने,
- ✓ घरको भ्याल ढोका राम्रोसँग लगाएर बाहिर जाने,
- ✓ महंगा गरगहनाहरू लगाएर भिडभाडमा नहिँड्ने,
- ✓ संकास्पद व्यक्ति भेटिएमा तुरुन्त प्रहरीलाई खबर गर्ने,
- ✓ अपरिचित व्यक्तिलाई आफ्नो घरको जानकारी नदिने,
- ✓ अपरिचित व्यक्तिले दिएको खानेकुरा नखाने आदि ।

चोरी डकैती भइहालेमा निम्न कार्य गर्नुपर्छः

- ✓ आफ्नो घर, छिमेक तथा समुदायमा चोरी डकैती जस्ता घटनाहरू घटेको खण्डमा नजिकै रहेको नेपाल प्रहरीको कार्यालयमा फोन गरेर तुरुन्त जानकारी दिनुपर्छ ।
अथवा नेपाल प्रहरीको टोल फ्रि नम्बर १०० समेत फोन गरेर जानकारी दिएर चोरलाई पक्राउ गरी प्रहरीको जिम्मा लगाउनु हाम्रो कर्तव्य हो ।

समाचार लेखन

चोरीको घटना : प्रहरीद्वारा चोर पक्राउ

मंसिर – १०, मोरङ,
सुन्दरहरैचा २ मिर्गौलियाको एक घरमा भएको चोरीको घटनामा संलग्न
चोरलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। गत शनिबार राति मिर्गौलियाका रामबहादुर
थापाको घरबाट नगद, गरगहना र केही महत्वपूर्ण कागजपत्र चोरी भएको
थियो।

घटना पछि रामबहादुर थापाले तुरुन्तै प्रहरीलाई जानकारी दिएका थिए। सो
चोरीमा संलग्न चोरलाई पक्राउ गर्ने प्रहरी टोलीले तुरुन्त अनुसन्धान सुरु
गरेको थियो । अनुसन्धानका क्रममा सोमबार बिहान स्थानीय मिर्गौलिया
बजारमा चोरीमा संलग्न व्यक्तिलाई पक्राउ गरेको प्रहरी निरीक्षक रमेश खेरलले
जानकारी दिएका छन् । चोरको साथबाट चोरी गरिएका सामान पनि फेला
परेका छन्।

प्रहरी खरेलका अनुसार, यस घटनाले सबैलाई सतर्क रहन र घरमा ताल्चा
तथा सुरक्षा उपाय अपनाउन प्रेरणा दिएको छ। स्थानीयले प्रहरीले चाँडो कदम
उठाएकोमा धन्यवाद दिएका छन् ।

समाचार लेखन

विद्यालयमा वृक्षारोपण कार्यक्रम सम्पन्न

कात्तिक २३ - मोरङ,
सुन्दरहरैचा नगरपालिका-२ स्थित लभ्ली एन्जल्स् स्कुलमा गत मंगलबार
वृक्षारोपण कार्यक्रम सम्पन्न भयो। विद्यालयका प्रधानाध्यापक, शिक्षक,
विद्यार्थी र स्थानीयबासीको सहभागितामा कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो।

कार्यक्रममा विद्यालय परिसरमा फलफूलका बिरुवाहरू रोपिए। सहभागीहरूले
वातावरण सफा र हराभरा बनाउन वृक्षारोपणको महत्त्वबारे छलफल गरे।
कार्यक्रमको उद्घाटन विद्यालयका प्रधानाध्यापक मनोज रेग्मीले गर्नुभएको
थियो।

यो कार्यक्रममा ५० भन्दा बढी बिरुवा रोपिएको छ। विद्यार्थीहरूले यस्ता
कार्यक्रमले वातावरणीय सचेतना बढाउने बताएका छन्।

समाचार लेखन

विद्यार्थीद्वारा ट्राफिक नियमबारे जनचेतनामूलक ज्याली

मंसिर ३ - मिर्गौलिया,
मिर्गौलिया बजार नजिकै रहेको लम्बो एन्जल्स इ.बो. स्कूलका कक्षा ५ का विद्यार्थीले सोमबार ट्राफिक नियमको महत्त्वबारे जनचेतना फैलाउन ज्याली निकाले।
विद्यार्थीहरूले ट्राफिक नियमबारे तयार गरिएका प्लेकार्डहरू बोकेर "हेलमेट लगाऔं, सुरक्षित बनौं", "जथाभावी बाटो नकाटौं" जस्ता नारा लगाउँदै बजार परिक्रमा गरे। उनीहरूलाई शिक्षकहरू र स्थानीय प्रहरीले पनि साथ दिएका थिए।

विद्यालयका सामाजिक शिक्षक बाबुराम फुयलका अनुसार यो कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूमा ट्राफिक नियमबारे ज्ञान बढाउनुका साथै बजार क्षेत्रका स्थानीयलाई सचेत बनाउने उद्देश्य राखेको थियो। समग्र कार्यक्रमको नेतृत्व कक्षा ५ कै मेहेनती छात्रा प्रसुना भट्टराईले गरेकी थिइन् भने यस ज्यालीको नारा राजदीप, आर्या, सुदिप र अनिश गिरीले तयार गरेका थिए। एन्जु, आराध्या, आदित्य, बिनिता, संस्कृति, चादनी, आराभ र हिमशिखाले प्लेकार्ड बनाएका थिए। लाइन व्यवस्थापनमा युनिक, प्रगति, प्रमेश, सौरभ, शम्भु, ज्योति र नान्सी रहेको कक्षा ५ कै रोजल चौधरीले जानकारी दिएका छन्।